

MTÜ Õigeusu Hariduse Ühing Ülestõusmine

Narva Õigeusu Gümnaasium

**GÜMNAASIUMI VALIKAINED „ÕIGEUSU VAIMSUS”
AINEKAVA**

Kinnitatud 29.10.2025
MTÜ Õigeusu Hariduse Ühing Ülestõusmine
Juhatuse käskkirjaga nr 2025/2026-4

Narva 2025

Õppeaine: Õigeusu vaimsus

Maht: 1 kursus (35 tundi)

1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Õppeaine „Õigeusu vaimsus“ eesmärk on toetada õpilase maailmavaatelist kujunemist, väärtuspõhist mõtlemist ning kultuurilise ja vaimse pärandi mõistmist. Aine käsitleb õigeusu kristluse vaimseid, õpetuslikke ja praktilisi aluseid ning nende mõju inimese elule, ühiskonnale ja kultuurile.

Õppeaine kaudu:

- omandab õpilane teadmised õigeusu vaimsuse, õpetuse ja praktika põhimõistetest ning -allikatest;
- kujundab õpilane oskuse mõtestada usu, vaimsuse ja eetika rolli inimese isiklikus ja ühiskondlikus elus;
- arendab õpilane analüüsi-, arutelu- ja refleksioonioskust, käsitledes eksistentsiaalseid ja väärtuspõhiseid küsimusi;
- toetatakse õpilase enesemääratlust, sisemist vastutustunnet ja lugupidavat suhtumist erinevatesse maailmavaadetes;
- luuakse seoseid õigeusu vaimsuse, ajaloo, kunsti ja kultuuri vahel.

2. Õpitulemused

Kursuse lõpus õpilane:

- mõistab õigeusu vaimsuse ja õpetuse põhialuseid ning kasutab vastavat mõistestikku;
- tunneb õigeusu õpetuse peamisi allikaid (Pühakiri, pärimus, liturgia) ja oskab selgitada nende rolli kiriku elus;
- oskab kirjeldada sakramentide, palve, paastu ja liturgia tähendust õigeusu vaimsuses;
- seostab õigeusu vaimsust kultuuri, kunsti, arhitektuuri ja ühiskondlike protsessidega;
- arutleb eetiliste ja eksistentsiaalsete küsimuste üle, lähtudes kristlikust väärtusruumist;
- väljendab oma mõtteid suuliselt ja kirjalikult, kuulates ja austades erinevaid seisukohti;
- reflekteerib oma hoiakuid, väärtusi ja vaimset arengut.

3. Õppeaine seos riikliku õppekava üldpädevustega

Õppeaine toetab järgmiste üldpädevuste kujunemist:

- kultuuri- ja väärtuspädevus – õpilane mõistab religiooni ja vaimsuse rolli kultuuriloos ning oskab väärtustada vaimset pärandit;
- sotsiaalne ja kodanikupädevus – õpilane teadvustab kiriku, kogukonna ja ühiskonna vastastikuseid seoseid ning heategevuse ja vabatahtliku tegevuse tähendust;

- enesemääratluspädevus – õpilane arendab sisemist vastutustunnet, vaimset küpsust ja eneserefleksiooni;
- õpipädevus – õpilane kasutab mitmekesiseid allikaid, hindab oma õpitegevust ja arengut;
- suhtluspädevus – õpilane osaleb aruteludes, põhjendab oma seisukohti ning kuulab teisi;
- ettevõtlikkuspädevus – õpilane märkab võimalusi panustada kogukonna ja ühiskonna hüvanguks.

4. Õppsisu

Sissejuhatus usundiõpetusse, Jumal ja Tema tunnetus, pühakiri kui jumaliku ilmutuse allikas, õigeusu traditsioon ja pärimus, palve kui suhtlemine Jumalaga, õigeusu sakramendid, liturgia ja selle sümboolika, kirikuaasta ja pühad, kirikukunst ja arhitektuur, ikoonide austamine, pühakud õigeusus, paast ja vaimne distsipliin, vaimulik hierarhia ja kogudus, heategevus ja vabatahtlik tegevus, perekond ja abielu sakrament, askees ja mungaelu, patt ja andeksandmine, surm ja ülestõusmine, õigeusu vaimsus ja kultuur.

5. Läbivad teemad

Õppeaine käsitleb järjepidevalt riikliku õppekava läbivaid teemasid:

- väärtused ja kõlblus – kristliku eetika põhiväärtused (armastus, halastus, andeksandmine, vastutus);
- kultuuriline identiteet – õigeusu roll rahvusliku ja kultuurilise identiteedi kujundamisel.
- elukestev õpe – vaimne kasv ja enesearendus kogu elu vältel;
- tervis ja heaolu – vaimne tasakaal, sisemine rahu, askeesi ja mõõdukuse tähendus;
- kodanikualgatus ja aktiivsus – heategevus, vabatahtlik töö ja kogukondlik vastutus;
- keskkond ja jätkusuutlikkus – loodu hoidmine kui vaimne ja eetiline kohustus;

Läbivad teemad seotakse arutelude, refleksiooni ja praktiliste ülesannetega.

6. Õppemeetodid

Õppetöös kasutatakse mitmekesiseid ja aktiivõppe meetodeid:

- õpetaja juhitud ja õpilastevahelisi arutelusid;
- rühma- ja paaristööd;
- tekstide (nt piiblitekstid, kirikuisade mõtted) lugemist ja analüüsi;
- kirikukunsti ja visuaalsete materjalide analüüsi;
- loovaid ja reflekteerivaid ülesandeid (päevikud, arutlused);
- seoste loomist isiklike kogemuste ja õpitu vahel.

7. Hindamine

Hindamine lähtub kujundava hindamise põhimõtetest, toetades õpilase arengut ja eneseteadvust.

Arvestatakse:

- aktiivset ja mõtestatud osalemist tundides;
- suulisi vastuseid ja aruteludes osalemist;
- kirjalikke töid (refleksioonid, lühikirjutised, analüüsid);
- oskust seostada õpitut laiemate kultuuriliste ja eetiliste küsimustega.

Numbriline hindamine ei ole keskne; oluline on õpilase areng ja mõtlemise süvenemine.

8. Õppevahendid

Õppetöös kasutatakse:

- Pühakirja (Vana ja Uus Testament);
- õigeusu õpetust ja vaimsust käsitlevat kirjandust (nt „Õigeusu alused“, 2009);
- kirikukunsti ja ikonograafia näiteid;
- audiovisuaalseid ja digitaalseid õppematerjale;
- õpetaja koostatud töölehti ja lisamaterjale.